

Auväärt koosolijad.

Esmalt tänan Eesti Euroopa Liikumise nõukogu selle au ja ülesande eest, mida olete täna mulle andnud. Tunnistan ausalt, et võtan vastu tiitli, mida ma ei ole ära teeninud. Aga mul on suur rõõm seda vastu võtta just siin, Haapsalus, ühes ajaloolises Euroopa keskaegse väikeriigi pealinnas. Meenutan, et ligi kolmsada aastat oli Haapsalu Saare-Lääne piiskopiriigi pealinn ja linnus keskajal kahekümne kolme piiskopi residents.

Täna küsitakse meilt, mis see Euroopa on, kellele on ta koduks, mis on meie alused ja väärtused. Me ei saa eraldada ennast ja oma maad aastatuhandete pikkusest kultuurist, Euroopa ajaloost. Väärtused, mis meil täna on, moodustusid pika ajaga ja neil on sügavad juured. Euroopa rahvaste igatsus inimväärikuse, põhiliste inimõiguste ja vabaduse austamise järele sai inspiratsiooni kindlast allikast. Kui me unustame oma kristlikud juured ja täidame need teise mõttega, siis kogu meie Lääne tsivilisatsiooni ehitis hakkab värisema, satub kriisi ja ähvardab kokku variseda. Me peame säilitama oma juured. See on võimalik ainult siis, kui me tegeleme reaalsuse hoolika analüüsiga ja hakkame mõistma, mis toimub.

Nimetan viis põhiväärtust nüüdisaegses Euroopas:

1. Igal inimolendil on väärtus. 2. Õigus elada vabaduses. 3. Kolmas tõde on inimeste võrdsus ja vendlus. 4. Austus looduse vastu. 5. Piibli alustõed.

Mida me saame meie ühise Euroopa heaks teha?

Esimene – see on haridus. See tähendab – mõista, mis toimub, olla teadlik, millised protsessid leiavad aset ja jagada neid avalikkusele. Rääkida väsimatult Euroopa ajaloost ja väärtustest

Teiseks – peame pöörduma ära demagoogiast ja oskama defineerida ebanormaalsusi. Võimuiha ja ahnus ei ehita üles tervet ühiskonda. Lihtsalt – me peame olema vastutustundlikud.

Üle Eesti kogunetakse eile, täna ja homme Vabadussõja mälestusmärkide juurde ja peetakse surnuaiapähi. Meenutame neid, tänu kellele meie rahvas on saavutanud iseseisvuse.

Presidendilt saadud ja peatselt siin edasi antav võidutuli on meie ühtsuse rituaalne kinnitus. Tuli sümboliseerib soojust ja valgust, aga ka puhastumist ja hävingut. 2000. aasta Võidupüha üleriigilised pidustused toimusid Haapsalus. Meenutan, et President Lennart Meri tegi siis oma kõnes ettepaneku hakata võidupäeva nimetama maakaitsepäevaks ehk kaitseliidu päevaks. Ta muretses Kaitseliidu rolli pärast ühiskonnas ja rõhutas, et kuigi Kaitseliit on vabatahtlik liit, peab iga tema liige alluma distsipliinile ja olema teistele eeskujuks. President ütles: "Relva ei anta teile mitte kartulimaa kaitsmiseks, vaid Eesti puutumatus tagamiseks."

Oleme täna tugevamad kui kaheksateist aastat tagasi arvata oskasime. Mul on hea meel selle üle, mida Kaitseliit teeb. Tulevikueesmärk on rahu Läänemere kallastel ja kogu Euroopas.

Au langenud kangelastele, au kõikidele, kes Eesti eest on võidelnud. Truudus vabale vaimule, truudus kõrgematele eesmärkidele, truudus põhimõtetele on Eesti tugevus. See on ka Euroopa tugevus.

Tiit Salumäe - Võidupühal 2018 Haapsalus.